

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Heltzer, Sibiu

Foaie politică.
 Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Esecutarea unui ucigaș.

Înainte cu un an un anumit Hennig a ucis în o pădure de lângă Berlin pe chelnerul Giernoth și l-a jăluit. Poliția numai cu greu a putut să-l prindă, fiindcă Hennig s'a urcat pe coperișul caselor din Berlin, trecând de pe un coperiș pe altul și a trebuit să se facă o adevărată goană după el.

Judecat la moarte, săptămâna trecută a fost executat, tăindu-se capul. Înștințat fi-

ind, că va fi executat, a cerut hârtie și o penă și a scris o rugare, cerând să li se revizuiască pira. Tribunalul i-a respins cererea. El apoi a fost dus în o celulă a temniței, unde un preot a petrecut cu el noaptea întregă.

Preotului i-a spus, că el n'a ucis pe nimeni, în urmă a tăcut și n'a voit să dea nici un răspuns.

Când a fost dus la eșafod, striga într'una:
 — Ce voiți să faceți cu mine? Eu n'am omorât pe nimeni!

Când însă procurorul i-a arătat, osânda, iscălită de împăratul, și-a pierdut curajul și s'a lăsat liniștit să fie legat la ochi și și-a pus grumazul pe eșafod.

Chipul nostru ne arată executarea lui Hennig.

După 14 ani.

Cu sfârșitul anului curent „Foaia Poporului” încheie 14 ani de existență sale. Ce a lucrat ea în acest timp pentru poporul românesc, o știu cetățenii noștri și despre aceasta e de prisos a mai spune vorbe. Numai atât amintim, că în acest restimp ea a mers tot înainte, a povățuit poporul nostru spre bine și a luptat cu statornicie și cu credință pentru toate cauzele mari ale poporului românesc.

Calea, ce „Foaia Poporului” a făcut o în 14 ani, e calea cinstei românești, de care suntem mândri și dela care ea nu s'a abătut nici când, nici atunci, când prigonită a fost cu procese, cum s'a întâmplat și în timpul din urmă.

În viitor ea va urma aceeași cale de cinste, luptând pentru binele, luminarea și înaintarea tubitului nostru popor, pentru care este întemeiată și în slujba căruia stă.

Întemeiați pe aceste, deschidem un nou abonament la »F. Poporului« pe anul 1907 și rugăm pe abonații vechi a-și renova în curând abonamentul, ear' pe alții, cari iubesc și știu prețui foaia noastră, îl rugăm să o aboneze de nou. Îi rugăm apoi pe toți a răspândi și a recomanda »Foaia Poporului« în cercul prietenilor și cunoștilor, dându-ne astfel putința de-a face foaia tot mai bogată și mai folositoare pentru iubitul nostru popor.

Maș amintim, că „Foaia Poporului” e foaie politică și petrece cu deosebită luare aminte luptele tubitilor noștri deputați în dietă și preste tot mersul treburilor politice, contribuind și ea la ridicarea poporului românesc, spre binele lui și a patriei.

„Foaia Poporului” va costa cu Anul-nou 1907, ea și până acum:

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru străinătate (România, Bulgaria, Rusia, America, Germania etc.):

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Abonamentul se face cu 1 Ianuarie 1907, pe un an sau pe o jumătate de an.

Administrațiunea
„Foi Poporului”.

Din luptele noastre.

În dietă e la desbatere acum budgetul ministerului de agricultură. Dintre deputații noștri au luat parte la desbatere d-nii Novac și Ștefan C. Pop. Dl Pop a arătat celorli-se cuvine multe din suferințele poporului nostru, în deosebi suferințele Moșilor.

În cele ce urmează dăm vorbire a dlui Pop:

On. Dietă! De un timp e la ordine zilei o chestiune de mare importanță. S'a făcut amintire în această Dietă, în petițiunile prezentate în această Dietă, dar' mai ales prin ziare, despre jăfuirea pădurilor secuiești. În jurul acestei chestiuni s'a dezvoltat o așa acțiune și agitație puternică, încât aceasta afacere a devenit afacere de interes public și on. guvern nu numai

că nu s'a ferit de a deslega aceasta chestiune, ci în budgetul anului viitor a luat cu 70 000 cor. mai mult pentru ajutorarea acțiunii secuiești. Sunt recunoscători acelor on. deputați, cari au făcut tot ce s'a putut în interesul rasei secuiești, cari cu o însuflețire rară se ocupă cu aceasta chestiune, pentru că prin aceasta țara se îngrijește nu numai de afacerea secuiească, ci îngrijirea ei se va estinde și asupra celorlalte ținuturi din țară.

Am accentuat aceasta indeosebi, nu cumva se fiu învinuit, că vreau să fac acuză, când iau cuvântul, că un rău e sprijinit și ajutat în detrimentul altuia. Motivul, ce m'a îndemnat să ridic cuvântul a fost, că on. d-n ministru de agricultură, deși la desbaterea budgetului din anul trecut am arătat multe rele, totuși pentru lecuirea lor, în cadrele budgetului de acum nu face absolut nici un fel de amintire.

Decare ce vorbește în o chestie foarte însemnată, dați-mi voie să mă ocup mai pe larg de ea; eu o consider importantă indeosebi, pentru că năcazurile cari obvin, sunt acolo unde e exclusiv erariul, unde pădurile și pășunile sunt în mâna erariului.

În țara ungurească acest loc ascuns este în comitatul Turda Arieș și mai ales cercul administrativ Cămpeni e acela, unde proprietar e exclusiv erariul și unde domnesc astfel de stări, despre cari trebuie să presupun necondiționat, că dl ministru de agricultură n'are cunoștință, căci dacă ar avea, cunoscându-i iubirea de oameni, cred, că cu stricteță draconică ar porcede pentru stărpirea acelor stări.

E vorba despre comune, ce aparțin cercului administrativ din Cămpeni, cari, după cum spusese, ca și comune urbariale, au format jobăgimea erarului. Permiteți-mi să schițez, relațiunile economice ale acestor ținuturi înainte de 1848 și după 1848, până la sfârșitul aranjării urbariale.

Raportul dintre aceste comune și erar era statorit prin așa numitul, »regulativum punctum« prin 1769 și conscripțiile din 1819—20. În acestea sunt statorite toate îndreptățile jobăgilor față de proprietarii lor.

Mai ales dela anul 1820 urbarii au avut o situație cu mult mai bună decât azi, în epoca luminii, democrației și egalei îndreptățiri.

Pe acei deputați, cari nu cunosc acestea ținuturi, îi conduc în ținuturile locuite de ruteni și săcui și vor vedea, că referințele climatice și locale de acolo corespund referințelor din cercul Cămpeni.

Populația își clădește colibile pe coastele peșșe ale munților, unde abea poți străbate pedestru prin vâlcele — poduri nu sunt încăiri — și dacă cineva e atât de fericit, că se poate numi proprietarul unui car, carul acesta numai arare ori poate să l bage în curtea sa.

Acești locuitori, neavând pământ de fal, lucru firesc cu economia nu se pot ocupa, cei mai mulți n'au nici loc de pășune.

Dar' cu toate acestea, mai ales înainte de 1848, după conscripție, erarul

s'a îngrijit, ca aceste comune să aibă din ce trăi: le a dat pădure destulă, pentru continuarea industriei de lemn, în munți loc de pășune, gratuit. După 1848, puși la aranjare, de asemeni au primit lemne și pășunat, ce-i drept pe lângă taxă, dar' pentru o taxă foarte bagatelă. Erau renumiți locuitorii acestui ținut, cari cu industria mică cutierau întreaga Ungarie, Domniile voastre v'ați întâlnit cu ei foarte des și puteți cunoaște starea lor, după portul lor.

On. Dietă! A urmat apoi așa numita aranjare. Dar' erariul, ca singurul proprietar, deja când s'a pus în curgere aceasta aranjare, a început să-și valorizeze pădurile, pot spune, să le stărpească.

În Turda este o fabrică de celuloze, aceasta a consumat mai toată pădurea munților Apuseni. Și cum? Se slobozeau pe apă câte 100—200 de mii de bușteni și ajungeau în Turda numai 15—20 de mii. Unde sunt ceilalți? Nici statul, nici poporul, nici nimeni n'a avut din acesta nici un folos, ci stărpeau pădurile, iar' în mâna bieților locuitori se punea bețul cerșitoriei. Cum s'a întâmplat aceasta procedură de aranjare? Fiți buni și m'ascultați, căci aceasta e rezultatul unei studieri îndelungate: într'un mod scandalos, fără de păreche în viața oricărui popor. (Va urma.)

Sibiu, 14 Decembrie n.

Secție de naționalități. În ministerul nostru de interne se va înființa o secție de naționalități. Cine va fi conducătorul ei, încă nu se știe. Se vorbește de Jezzenski și Dr. Jancsó Benedek. »Agitatorii« români, sârbi și slovaci trebuie să se cutremure!

Un dar de Crăciun. Legea nouă din Austria despre votul universal va apărea în foaia »Wiener Zeitung«, în nrul de Crăciun. Se zice, că asta e dorința Maiestății Sale, care voiește prin aceasta a prezenta un »Dar de Crăciun« popoarelor Sale din Austria.

Votul universal în Austria. Cum am scris, proiectul despre votul universal în Austria, a fost votat de parlamentul din Viena. Foaia ungurească »Bud. Nap.« scriind despre aceasta, zice, că din această reformă va eși împăcarea naționalităților și transformarea Austriei într'un stat poporal, unitar, muncitor și bogat.

Din România.

Inchiderea expoziției.

Joi în 6 Dec. c. s'a închis frumoasa expoziție națională din București, cu o serbare. Au fost de față Regina, princesa Maria, câți va ministri și un public foarte mare. Serbarea s'a deschis prin imnul jubilar al d-lui Mărgăritescu, cântat de mai multe muzici militare, apoi a vorbit dl Ion Lahovary, care după ce și-a exprimat regretele, că Regele nu poate lua parte la închidere, a arătat marea lucrare pe care a realizat o expoziția, mulțumind tuturor colaboratorilor. Apoi a declarat Expoziția închisă. Serbarea s'a încheiat cu imnurile jubilar, cântate de muzicele militare și de coruri.

La mormântul princesei Maria.

Cum se știe, părechea regală română a avut o singură fetiță, Maria, care a reposat în frageda copilărie și e înmormântată la Cotroceni. Săptămâna tre-

cută Români din țara Bârsei, au depus prin preotul Comănescu din comuna Codlea, o frumoasă cunună lucrată în bronz, pe mormântul Principesei repozate. Pe una din panglicele cununei sunt scrise următoarele versuri ale M. S. Reginei:

»Ai fost, te-ai dus, Inger plăcut,
Așteaptă! viul viul se te sărut.
Când cel de sus mă va chema,
La sân cu drag te-oiu îmbrățișa».

M. Sa Regina drept mulțumire, a trimis preotului Comănescu o fotografie a sa, scriind pe ea următoarele:

*Din adâncul sufletului și cu inima
mângâiată vă mulțumesc pentru darul cel
dăruos.*

Noemvrie 1906. *Elisaveta.*

Boala Regelui.

Sănătatea Regelui merge tot spre mai bine, mulțumită lui Dumnezeu! Maiestatea Sa a părăsit patul și doftorii l-au lăsat să se nutrească, în loc de lapte, cu mâncări ușoare, cum sunt bulion de ou și carne de pui.

În amintirea lui Șaguna.

Conform obiceiului vechiu a serbat și anul acesta societatea de lectură »Andrei Șaguna« a tinerimei seminariului »Andreian« Miercuri, în 12 Dec. st. n., amintirea marelui Andreiu, aranjând o ședință festivă. Programul, care a constat diu puține, dar a ales puncte, a reușit foarte bine.

Deschiderea ședinței s'a întâmplat prin președintele societății, dl prof. Aurel Crăciunescu, care prin câteva cuvinte bine alese, a arătat însemnătatea zilei. A urmat apoi producerea corului, care sub conducerea talentului nostru componist, A. Bena, a executat trei cântări, mult aplaudat. Discursul festiv a fost ținut de clericul Stefan Hărăguș, care în o vorbire avântată a spus meritele marelui metropolit pe terenul scolastic. În legătură cu însemnătatea persoanei lui Șaguna, a disertat vicepreședintele societății, Vasile Păltinean, asupra dezvoltării ortodoxiei la poporul român.

După declamațiunea succesă, »Doina« de Georgiu Milea, ped. a urmat producerea orchestrei, ultimul punct din program, după care Esc. Sa metropolitul, în o vorbire caldă adresându-se tinerimei, i-a dat staturi binevoitoare.

Succesul seratei atât moral cât și material, a fost foarte îndestulitor, fiind prezent public numeros și ales.

În amintirea marelui nostru Șaguna s'au mai ținut serbări școlare în Brad, Orăștie etc.

Procesul Slovacilor.

Mai mulți Slovaci, în frunte cu preotul Andreiu Hlinka și cu medicul Dr. Laurențiu Srobar, au fost dați în judecată, pentru că la alegerile dietale din urmă ar fi agitat contra națiunii și ideii de stat maghiar și astfel ar fi comis tradare de patrie.

Dintre acuzați, unii au fost arestați cu mai multe luni înainte de pertractare. Pertractarea la tribunalul din Rózsahegy a ținut mai mult de o săptămână, fiind de ascultat o mulțime de martori. Luni, în 3 Dec. n. a venit rândul procurorului Dr. Belopotoczki, să-și ție vorbirea de acuză.

În vorbire procurorul »patriotic« a vorbit despre luptele, ce trebuie să le poarte poporul maghiar cu »dușmanii« sei din țară. Vorbește apoi despre faptele »trădătoare de patrie« ale acuzaților, cari s'au dat pe față cu prilejul luptelor electorale și cere pedepsirea acuzaților pe baza paragrafulor 171 și 172 din codul penal.

Apărători au fost mai mulți, între cari și deputatul nostru Dr. Aurel Vlad. Ei au ținut vorbiri minunate, arătând între altele, că la alegerile de deputați de obicei se pronunță cuvinte mai aspre, fără ca aceste să fie agitatorice, apoi dacă unii din acuzați au pretins limba slovacă, prin aceasta n'au păcătuit, fiind că legea de naționalitate asigură dreptul limbei slovace. Unii din acuzați asemenea au vorbit și cu toți s'au purtat brav. Între alții preotul Hlinka a spus, că nu e adevărat, că ar fi agitat contra limbei maghiare, ci a zis numai, că se învață preste măsură limba maghiară în școli. Arată apoi, că singurul lui păcat este, că ține la limba sa și zice, că »eu aș fi de osândit numai atunci, dacă aș părăsi limba mamei mele«.

Juriul a aflat vinovați pe toți acuzații și pe baza aceasta tribunalul a croit următoarele pedepse, Joi, în 6 Dec. c.:

Andreiu Hlinka preot, osândit la doi ani temniță de stat, 1500 cor. amendă și 1669 cor. spese de proces. Din pedeapsă 5 luni și 9 zile sunt socotite ca împlinite prin arestul preventiv.

Dr. Laurențiu Srobar medic, a fost condamnat la un an temniță de stat și 900 cor. amendă. Din pedeapsă i-s'au socotit 1 lună și 6 zile ca împlinite prin arestul preventiv.

Andreiu Jancsek, măestru, a fost condamnat la 6 luni temniță de stat și 500 cor. amendă. Din pedeapsă a împlinit deja în arest preventiv 5 luni și 13 zile; mai are 17 zile.

George Greguss, brutar, a fost condamnat la 5 luni temniță de stat și 200 cor. amendă.

Petru Cheben, măestru: 5 luni temniță de stat și 100 cor. amendă.

Anton Mattyasovszky, Mihail Serafin, George Mucsuta, Iosif Ianov Janovecz, Stefan Jeszenszky, Iosif Millan, Eduard Schlachta, Ferd. Oljnyik, George Novák, Ioan Vkolinszky au fost condamnați la câte 2 luni temniță de stat și câte 100 cor. amendă.

Iosif Tomik, preot, a fost condamnat la 4 luni temniță de stat, 500 cor. amendă și 416 cor. 40 fileri spese de proces.

Toți acuzații au fost osândiți și la pierderea drepturilor politice pe timp de 3 ani.

Procurorul s'a declarat mulțumit cu pedeapsa lui Tomik, față de ceilalți a apelat pentru mărirea pedepsei. Apărătorii și acuzații — afară de Mattyasovszky — au apelat și ei.

Osândele aceste au produs mare mâhnire, cu deosebire la frații Slovacilor, la Cehi, prietinia cărora o caută Maghiarii.

Urcarea salarelor învățătoresți.

Mișcarea pentru urcarea salarelor învățătoresți și preste tot pentru îmbunătățirea sorții iubitorilor nostri învățători își va aduce în curând roade bune. Azi suntem veseli a înregistra o știre îmbucurătoare în privința aceasta, referitoare la învățătorii nostri gr.-or. apoi dăm unele notițe despre mișcarea învățătorilor unguri și în sfârșit o voce mahnită cu drept cuvânt, a unui învățător.

Un pas înainte.

În înțelesul hotărârii Congresului național bisericesc din Sibiu, Consistorul metropolitan a luat măsurile de lipsă, ca *ancheta* în afacerea îmbunătățirii sorții învățătorilor să se întrunească. Ancheta se va întruni în Sibiu, în 28 Dec. v. (10 Ian. n.), adică Joi după Crăciun și se va alcătui:

Din câte 2 bărbați de încredere, numți de fiecare eparhie, așa dar' în total 6 bărbați de încredere.

Din reprezentanții învățătorilor, câte unul din fiecare tract protopopesc din întreaga metropolie. Reprezentanții vor fi *aleși* din partea învățătorilor în fiecare protopresbiterat, în conferința învățătorescă, convocată și prezidată de protopresbiterul tractual. Conferențele se convoacă acum.

Ancheta va fi prezidată și condusă de Preacuvioșia Sa, protosințelul și directorul seminarului »Andreian«, Dr. Eusebiu R. Roșca.

Ne bucurăm, că Consistorul metropolitan a făcut o alegere atât de nimerită, încredințând cu conducerea anchetei pe Preacuvioșia Sa protosințelul Dr. Roșca, bărbat cu prăcsă mare pe terenul afacerilor bisericești-scolare și cu mare tragere de inimă pentru școală.

D zeu să ajute!

Mișcarea învățătorilor unguri.

Învățătorii unguri continuă a ținea adunări, atât cei de stat, cât și cei confesionali, solicitând urcarea salarelor. Din adunări de obicei se trimit adrese (cereri) la dietă și se emit deputațiuni la ministrul de culte Apponyi și la alți factori competenți.

O deputație a învățătorilor evanghelici de dincolo de Dunăre a cerut între altele dela ministrul Kossuth, ca și învățătorii confesionali să capete bilete de tren cu preț redus, cum au învățătorii de stat. Cererea a fost motivată cu argumente puternice. Între altele s'a zis, că învățătorii au mare lipsă, în interesul școlii, de-a face călătorii de studii. Ministrul Kossuth însă a răspuns deputației, că nu poate să îplinească cererea, de oare-ce pe un asemenea titlu ar cere 40 mii de oameni acest favor. — Răspuns nu prea motivat!

Cu privire la urcarea salarelor, cum știm, Apponyi a declarat, că urcarea se va face. Acum foaia semi-oficioasă *Poltt. Ért.* scrie următoarele:

»Suntem formați din isvor sigur, că chestia regulării salarelor învățătoresți a ajuns în stadiul acela, încât pe baza datelor cășugate, întregirea corespunzătoare a salarelor învățătoresți se poate aștepta cu siguranță în anul viitor«.

Nu sunteți vrednici.

În nrul 18 din 24 Noembrie al foaiei »Tovărășia« din Orăștie, cineva scrie un articol intitulat: Mișcarea învățătorilor. — O chemare a lor. — Apoi începe: »Mișcarea învățătorilor noștri se pare că-și gătește patul odichnei și își face impresia, că tocmai aceia se bucură mai mult, cari spuneau în focul mișcării, că-și vor ținea de datorință se nu îngăduie să adoarmă această însemnată chestiune. Apoi îndeamnă învățătorimea la împlinirea datorințelor, ordinațiilor dela inspectorii, că învățătorii să înființeze tovărășii. — Dela învățători, dacă sunt învățători, se așteaptă să învețe poporul cum se-și gătească o cale ș'o soarte mai bună și mai omenească — zice autorul. — Cere îmbunătățirea salarelor dela bietul popor, dar nici unul nu începe o discuție pentru ca să afle izvoare nouă de venit, din care apoi să fie plătit...

Nod în papură...

Oare de ce suntem încă atât de desconsiderați, ba ce e mai mult să aruncă vorbe vătămătoare la adresa noastră, că noi — nu ne împlinim datorințele? — Eu cred că numai dl autor e de părere, că învățătorul român nu e la culmea chemării sale. — Încă așa ceva, cine cunoaște necazurile, luptele și loviturile ce are să le îndure cerșitorul din poartă'n poartă, dascălul român — nime nu a zis.

Adevărat că ar fi foarte frumos, ca învățătorii să formeze tovărășii, dar încă nu pot, că sunt flămânzi. — Ca cineva să poată lucra trebuie să mănecă. Copilul dacă nu plânge, mamă sa nu îl lăptează. — Noi dacă nu am cerut până acuma, mulți au cugetat, că sigur facem burte de sături, nu avem lipsă de nimic, suntem boerii satelor. — Causa că până acuma nu am cerut, nu ne-am revoltat, e o virtute din partea noastră, căci deși fiecare bucătură căpătată era de 7 ori blăstămată, o mănecam, apoi mergeam în școală și ne îplineam datorințele. — Și văd, că doară nici această ce-am câștigat, ce am luptat până acuma, nu se consideră de merit, căci dl autor vrea să zică: n'am cerut, căci n'am fost vrednici.

Să ne cugetăm, să discutăm ce izvor de venit i am putea face poporului, ca să ne plătească.

Dle autor! Poporul nici la un cas nu ne poate ridica salarele, căci n'are de unde.

Articolul d tale numai agită poporul, care va vota neîncredere învățătorului său, că vrea să'l despoaie, apoi unde e tovărășia?

Să mă ierți, dar noi nu avem nimic de discutat, adică nu putem încă discuta despre așa-ceva, despre tovărășii. Tovărășiile nu de-aceia ar fi bine ca să se plătească dascălul, ci de alt-ceva, ce este destul de simțitor.

Noi nu voim îmbunătățirea salarelor de la popor, căci îl cunoaștem și îi știm puterile.

Voim întregirea salarelor în mare parte dela stat, să ne fie existența asigurată, apoi cu puteri îndoite vom lucra pentru binele poporului nostru, vom înființa tovărășiile amintite, nu ca

să ne plătească din ele, ci ca poporul să și asigure bunăstarea proprie, să-și poată crea o stare materială mai bună, căci gema sub sarcinile ce'l apasă.

Cooc 1906.

Ioan Murășan,
inv.

Adunare învățătorească.*)

Reuniunea învățătorilor români gr-cat. din jurul Gherlei și-a ținut a XXVI-a adunare generală la 4 Nov. a. c. în orașul Dej.

Dimineața s'a celebrat sf. liturgie pontificând dl preposit Alesandru Bene, președintele Reuniunii, asistat de d-nii Ioan Vele protopop și paroch local și prof. preparandial Ilariu Boroș, v. președinte.

La 10 oare, adunându-se membri și oaspeții în școala gr-cat. președintele prin o vorbire acomodată deschide adunarea.

După deschiderea adunării, la propunerea prof. preparandial I. Boroș s'a trimis Es. Sale I. Szabó, patronul Reuniunii, o telegramă de aderență.

Constatându-se membri, s'a observat, că învățătorii au participat în număr foarte frumos, mai mulți ca ori când altădată, fiind de față și mai mulți inteligenți din Dej.

La ordinea zilei s'a citit Raportul general, și Raportul cassarului și bibliotecarului. Din raportul general se vede că comitetul central a ținut 6 adunări, și că două tracte — regretabil — n'au ținut nici o adunare.

Din raportul cassarului se vede că reuniunea are în bani depuși la bănci preste 3000 cor.

Raportul bibliotecarului ne arată, că biblioteca s'a înmulțit cu mai multe opuri de valoare.

După alegerea comisiunilor pentru cenzurarea raportului general și bibliotecarului, presiul aduce la cunoștința adunării, că temă la concursul dat a intrat una, despre »combaterea alcoolismului« care s'a premiat cu 20 cor. Destăcându-se plicul s'a văzut, că lucrarea este a dlui Iuliu Danciu inv. în Cățcău.

Prof. preparandial, secretarul reun. dl Anton Domide a ținut o conferență liberă despre principiile, ce are învățătorul de urmat întru predarea lecțiilor.

După prânz s'a ținut ședința a doua.

La ordinea zilei a urmat prelegerea practică. Dl prof. A. Domide a aplicat în pracsă, cea ce ne-a preles în prima ședință teoretic, dar a întretesut în predare unele espresiuni prea generale.

După aceasta, referentul comisiunii pentru cenzurarea raportului general, Teodor Bota propune a să primi raportul. Dintre propuneri amintesc pe cea despre alegerea unei comisiuni, care să reprezinte reuniunea noastră la congresul tuturor învățătorilor din țară. Adunarea după o viuă discuție alege pe prof. preparandial Ilariu Boroș și Anton Domide și pe învățătorii Ioan Bacociu și Costantin Man, lăsând tot odată ca și subreuniunile să-și aleagă delegați, ca așa să participe în număr cât mai mare.

Raportorul comisiunii pentru cenzurarea socotelilor, Ioan Cărcu inv. în Betlean propune primirea socotelilor. Aduce apoi la cunoștință, că dl Ioan Cherecheș avocat în Dej, s'a înscris de membru fondator.

Dl Morar Teodor abzicând de oficiul de cassar, adunarea primește abzicerea și espri-mându-i mulțămirea protocolară, alege de cassar pe Ioan Roman, învățător în Mintiul-Gherlei.

*) Raport întarziat din lipsă de loc. Red.

Adunarea procsimă să hotărăște a să ținea în Mintiul Gherlei.

Seara a fost concert și joc. A concertat reuniunea muzicală-literară din Gherla, cu bun succes.

Raportorul.

Din America.

Erie Pa, Nov. 1906.

Neînțelegerile și discordia dintre Românii din Erie, după atâta alarmă dată prin ziare, pare că s'a mai liniștit, cu înființarea tinerei soc. »Ulpiu Traiană« și mai ales că mai mulți de jumătate din membri fondatori ai »Unirii Române«, au trecut la »U. T.« După cum suntem informați, societatea noastră este a 20-a în America, va să zică mai are încă 19 surori. Foarte frumos și laudabil, că de aci înainte Românii se vor ajuta singuri în cazuri infirme și nu vor mai avea nevoie să recurgă sau să solicite ajutorul altor societăți străine.

Societatea noastră, care de prezent numără peste 70 membri, s'a constituit în 4 Nov. 1906. În acea zi am avut onoare a înscrie în rândurile membrilor fond. pe doi st. dai din Cleveland Ohio, dl M. Bârză, comersant și cassarul soc. »Carpatina« și dl A. Germay de Drăguș, primul președinte al soc. »Carmen Sylva«, dovadă că și alte persoane aderează la ideile noastre.

Alegerea s'a făcut prin voturi secrete. S'a ales: I. Șufană președ., D. Cristea v. preș., V. Leluțiu prim-secet., M. Gutză secret. fin., I. S hitea cassar, F. Doican bibliotecariu, G. Ștefan, I. Comșa, C. Ciugudean comitet de încredere pentru averea soc., V. Balea, I. Suci, G. Baștea în comitetul de supraveghere.

S'a adunat un capital de peste 250 dolari, depus spre fructificare la banca Secury Trust Co., sfară de fondul de rezervă, care e merit pentru înființarea unei biblioteci a soc. și abonarea câtorva ziare, care să ne ție în curent cu întâmplările din patrie.

Aceasta a fost ținta noastră și scopul dorit, să aducem jertfă pe altarul națiunii noastre și nu a ne lua după ideile greșite ale străinilor, cari nu lăsau Românii să aboneze foi românești, și numai când au avut lipsă să se desmintă personal, au abonat vre-o 3, virindu-se între poporul Român sub diferite nume, ca neghina 'n grâu.

Astăzi s'a făcut lumină de toate părțile între Românii de aici, cine va voi, s'o vadă.

Spre satisfacția onor. public cetitor în statute stă, că averea societății noastre, în caz de dizolvare, va rămânea »Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român«, și nu la 2 persoane, care să poată garanta, cum e la »Unirea Română« punctul cel mai bătător la ochi și pentru care s'au retras mai toți membrii ei, fiind că în cele din urmă averea »Unirii Române« poate rămânea la nește străini.

De încheiere scriu, că statutele societății se vor tipări în patrie și că toți frații Români de aici cu iubire cătră națiunea lor, s'au adăpostit sub stindardul societății noastre.

Vasile Leluțiu,
secretarul societății
»Ulpiu Traiană«.

Lupta împotriva ciumei porcilor.

Cine a urmărit cu băgare de seamă publicațiunile, ce le fac veterinarii sau doctorii de vite în monitorul (foaia) ministrului de agricultură, despre ciurma porcilor și alte boale, ce se ivesc la vite, acela a putut vedea, că de câțiva ani boala numită pustiește mai în fiecare comitat o grămadă de porci.

Boala numită vine pe neașteptate. Nu trebuie să ne-o aducă nime, de oare-ce ea se naște de sine, și unde se încuibează odată, de acolo apoi cu greu o mai poți scoate, până când nu seceră tot ce are de secerat. Prin urmare greșesc tare aceia dintre economii noștri, cari susțin, că veterinarii ar lăși boala.

Dar' să nu creadă cineva, că doar numai la noi ar bântui boala numită. Nici-decum nu! În țara nemțească de pildă, chiar și marii proprietari s'au spăriat de urmările boalei numite și într'o rugare către guvern au declarat, că decât să-i mai oprească și pe timpul de vară dela pășune în cazuri de boale, mai bine să se ridice opreliștea pretutindenea, ca astfel să moară odată toți porcii aceia, cari nu sunt destul de sănătoși, ca să se poată împotrivi cu izbândă numitei boale. Ei dar' legea-i lege și acolo, ca și la noi și astfel și Neamțul euminte trebuie să se supună ei.

După cum cetim în foile economice, în țara nemțească boala numită s'a ivit mai întâiu în partea de câmp răsărit și mează noapte, de unde apoi s'a lăsat în țara întregă, deși guvernul de acolo încă a oprit vinderea și transportarea porcilor vii sau tăiați în alte părți. E de însemnat însă, că ciurma porcilor a mai bântuit odată, cu câțiva ani mai înainte în țara nemțească, apoi a încetat, ear' acum a început cu o nouă furie. Pe semne a mai rămas sămânță de aceea sub spuză, care adiată de o boare cât de mică, s'a aprins și a început a arde din nou.

Semnele ciumei porcilor din țara nemțească sunt mai tot aceleași, ca și la noi: tuse, răsufare grea, împreună cu lipsa poftei de mâncare. Pustiirea porcilor atacați de boală nu prea urmează totdeauna, dar' cei atacați slăbesc

curând de nu-și mai pot veni în fire cât trăsesc, ear' cei mai tineri așa slăbesc de tare, de nu mai pot crește.

Să nu alunecăm a crede, că doar veterinarii, nemți în fața boalei ar sta cu mâinile în sân. Nu! Și ei au cercat mijloace fel și fel. Între acestea este și altoirea porcilor sănătoși cu un fel de materie de bubat, bunăoara ca și la oameni. Dar' altoitul acesta n'a izbutit până acum, așa că și acolo s'au făcut numai cheltueli zădarnice.

Afară de altoit s'au mai făcut încercări și cu aducerea altor soiuri de porci de prin alte ținuturi, unde încă n'a fost bântuit boala. Mijlocul acesta se zice, că a izbutit apoi mai bine decât altoitul, de oare-ce s'a constatat, că astfel de porci se pot împotrivi mai cu izbândă boalei chiar și în ținuturile molipsite, numai să fie ținuți despărțiți de câmpă cei bolnavi.

Din întâmplarea aceasta am putea învăța ceva și anume: că dacă vedem, că an de an ni-se prăpădesc porcii de boală, să schimbăm soiul ce-l ținem de prăsilă cu altul mai trainic din comuna de unde locuim sau chiar din altă comună, unde auzim că nu se întâmplă atâta moarte în porci.

Am cunoscut eu destui economi, cari aveau cârduri întregi de porci, și când s'a ivit boala odată i a secerat pe toți și earăși am cunoscut și de aceia, cari nu aveau tocmai așa mulți, dar' pe timpul de boală nu le-au perit nici măcar un purcel de sub scroafă. De sigur, că soiul acestora a fost mai bun și mai trainic și astfel boala nu l'a putut ataca.

Să căutăm deci ca să ne procurăm niște soiuri mai bune și mai trainice de porci, atunci chiar și pe timpul boalelor putem privi liniștiți la ei, căci acelea nu le vor putea face nici o stricăciune.

Ioan Georgescu.

SOIA.

II.

Domnul învățator Isidor Dopp, presidentul despărțământului învățătoresc »Mediaș Ibașfalău« din Archidiaconia de Alba-Iulia și Făgăraș, din privilegiul adunării dela 18 Noemvrie a. c. care s'a ținut în comuna Blăjeș, a

ținut ca ședința s'o încheie cu următoarea cucuvântare instructivă și pe înțelesul poporului, căreia cu plăcere li facem loc:

Când marele dascăl al lumii, domnul nostru Iesus Christos petrecea pe pământ, și-a trimis sfinții Săi apostoli la predicare zicându-le »Mergând învățați toate popoarele«...

Căpeteniile bisericesti, cari altcum sunt și cei mai deaproape doștori și fleștești ai noștri, când au alcătuit reuniunile învățătorești încă și-or fi zis: »mergeți învățați-vă unul pe altul și... luminați poporul!«...

Pe lângă acest gând ne-am prezentat și noi astăzi în mijlocul domniavoastră, că cunoscându-ne față la față, împreună să săvârșim celea bune spre mărirea lui Dumnezeu și mântuirea noastră.

Cumcă noi învățătorii numai și numai bunăstarea și fericirea d-voastră morală și materială a tuturor o dorim, v'ați putut convinge din prelegelile, disertațiunile și discuțiunile ce ați auzit.

Soarta d-voastră e soarta noastră. Fericirea și nenorocul ne sunt comune. Datorință avem deci ca să ne folosim de toate mijloacele ușurătoare și mai practice, pentru-că zilele sunt grele.

Iată de ce până a nu încheia ședința mi-am propus să vă mai vorbesc ceva și din economie despre Soia, o plantă nouă, despre care s'au vorbit și scris multe și care va fi de mare folos în Europa.

Soia, oameni buni, este o plantă, care se asemănă mult cu fasolea și mazărea, are însă calitate, cari o fac să fie cu mult mai nutritoare și mult mai însemnată. Ear' când vorbim de Soia, trebuie mereu să ne gândim la lozinca dată că »ea cu timpul va înlocui vaca cu lapte«.

Această plantă minunată am cultivat-o și eu în grădina școlii mele la loc închis, contrar usului și prielniceii sale. Am pus-o odată cu fasolea cea ologă și-am cules-o odată cu aceasta, toamna. Sămânatul s'a făcut așa, că în cuiburile de câte un paș depărtare unul de altul am așezat câte 3—4 boane. Cultivatul ei, lucrarea mai departe, se

VESELIA.

Foia glumită a »Foil Poporului«.

Țiganul la oraș.

(Urmare și fine).

Tot așa, țiganu-și zise
Credând că în rai era
Eată că odată ajunse
La dreapta unei cafenele
Hai! ceo fi maiculipă?
Uite ce mulți pad aci,
Șapoi să câte-o cupiță
Și în mâni neste hărăi,
Hi, aiă țiganu-a fine
Stai numa, acuma știa
Asta-i crișcă știa eu bine
Unde bea domni rachiu
Hai să intru și eu dară
Că și eu sunt la horaș
Și să bea v'o cinci păhară
Sa cur și hojir de caș.

Și-a intrat țiganu iute
Ca să-și facă a lui plac
Domni toți încep a rida
Dar' țiganu stă hap-tac,
Numa eat' un chelnăr vine
Și zice, de unde ești?
Țiganu răspunde a lene:
Acum sunt din București.
Ei dar' pentru ce-ai intrat?
Chelnăru-i pune întrebrea
Ori și dor de scărminat
Sau vrei să lai v'o gustare?
Da hască domnu meu
Ca să fac o hântrebars
Domni heștea ce tot beau
N'aveți și, răchiu dăi tare?
N'avem, chelnăru răspunde
Nico o leacă de rachiu
Cine vrea să stea la masă
Noi li facem un calcu,
Eu beu hunu bucuros
Ba nu-i scump, chelnăru zise
Este după cum li vrei,
Dacă șezi la o măsușă

Și încet vrei ca să-l bei
Atunci costă o băncușă,
Dacă în picioare stai
Și li bea pe negustate
Din gură se nu-l mai iei
Până este pe gătate
Costă cinci parale, frate,
Țiganul: adu-mi și mie
Unu bun coala fărțate
Numai de al cu cinci să fie
Că li bea pe negustate,
Chelnăru aleargă iute
Să ducă la țigan cafea,
Nu trecu nici trei minute
Chelnăru-i prezent cu ea.
O cafea turcească închisă
Și acoala cu calmac,
Cum vazu țiganu, zise
No vezi hasta e pe plac,
Și o apucă el pe loc
Coles, țiganu voios
Și odată face noc
Și-o dete pe gât în jos,
— Vai că mor și vai de mine

face ca și la fasole, se sapă de 2—3 ori la an și crește ca fasolea. Îi place mai mult însă la câmpul liber, mai gras și în bătaia soarelui. Obârșia Soiei este Japonia, știți dvoastră împărăția dela răsaritul Asiei.

Din ea să pregătește uleiu, lapte, brânză, mămăligă, pită, ba chiar și cafea. Modul lor de pregătire așa după cum am cetit și eu și am auzit dela alții nu e greu. Să le luăm pe rând:

Uleul se pregătește așa, că boabele de Soia sara le așezăm într'un vas cu apă caldă, până dimineața se moaie cum se eade. Le reasezăm într'o piua de lemn și cu făcălețul le strivim până se formează o pastă moale, un fel de lichid gros, care în mâncare se folosește ca uleul de sămburi.

Lucrată mai departe, subțiată adecă mereu cu apă caldă și estragându-se toată substanța cea albă până când dăm de drojdii, pe care le svărlim și mai adăugând puțin zahăr sau sare după gust, avem *laptele* de soia.

La această substanță neașteptată, dacă mai punem și chiag și lucrăm în tocmai ca cu laptele de vită, căpătăm *brânză*, *brânza* de soia.

Pentru *mămăligă* o folosim așa, că după ce am uscat-o bine și-am măcinat-o la moară o amestecăm și cu puțină făină de cucuruz.

Pentru *pâne*, o lucrăm conform regulilor pentru pâne, dar asemenea adaugem și făină de grâu.

Ca *cafea* așijderea o adaugem egal cu cea obicinuită.

Să pot pregăti acestea mâncări și aumai di boabe de soia, pănăcând însă ne dedăm cu gustul Soiei, mai bine o mestecăm.

Iată, oameni buni, un nou mijloc de trai, calitativ și cantitativ pe care vi-l recomand cu toată dragostea. Boabe de probă, de sămănat, aflați chiar și în Medaș. Cei dornici de cultivare să-mi spună numai mie.

Să nu uităm deci cuvintetele din vorbirea mea de deschidere cu cari și încheiu ședința, că: »*la omul lucrător să uită foamea pe fereastă, dar' să între în casă nu cutează*».

Isidor Dopp.

Ingrijirea galițelor iarna.

Un agricultor înțelept trebuie să-și îngrijiască galițele iarna tot așa de bine ca vara; și poate trebuie dată mai multă atențiune chiar, mai cu seamă în ceea ce privește starea cotețului, cât și în privința mâncării. Galițele desvoaltă în general o mare cantitate de căldură și de aceea au nevoie de o cantitate mare de aer. Prima condițiune pentru păstrarea sănătății galițelor este ca să le culcăm într'un coteț bine aerisit, fără însă să fie curenți, lăsând una din deschizăturile cotețului atâta timp cât ne permit răceala de afară. Galițele trebuie lăsate să iasă din coteț îndată ce se revarsă de ziua spre a merge să-și caute hrană și a gusta aerul sănătos și curat, în loc să respire aerul cald și stătut a cotețului sau în loc să sufere de răceala umedă a dimineții.

În timpul cât galițele lipsesc din coteț, acesta trebuie aerizat cât se poate de bine, fiindcă reinoidnd cât mai des aerul înlăturăm o mulțime de cauze de boale.

Pe lângă aerisire, cotețul trebuie bine curățit de toate murdăriile, căutând să nu rămână murdării prin colțuri sau tavan. Prin curățenie și aerisire prevenim sau cel puțin împuținăm boalele.

În timpul gerurilor de iarnă pe lângă îngrijirea de sănătate, trebuie să îngrijim și de o hrană corespunzătoare, ușor de mistuit, variată și economică. Dacă mâncarea nu e îndestulătoare găinile suferă și încetează de a oua; dacă din contră le dăm prea mult de mâncare, galițele se îngrășe și devin sterpe.

Găinile nu se hrănesc bine numai cu semințe. Când sunt libere ele caută iarbă, tot felul de verdețuri precum și viermii, larvele, insectele etc., și prin urmare trebuie să căutăm și când le ținem închise să le hrănim astfel ca mâncarea să conțină și produse vegetale și animale. Să va da găinilor cel puțin o dată pe zi o mâncare caldă, formată din cartofi (crumpene, picioici) fierți, zdrobiți și frământați cu tărâțe, resturi de carne, cu sânge, stropite cu lăturile dela bucătărie, apoi ca grăunțe să va da ovăz, hrișcă, grâu etc. ca beu-

tură vom avea grija ca să aibă tot d'auna la îndemână, apă curată, căreia din timp în timp îi adăogăm câteva grame de calaican. Seara să va vărsa apa din sghiaburi pentru ca să nu înghețe.

Ingrijind bine galițele și dându-le o hrană caldă și întăritoare, găinile vor putea oua și peste iarnă.

Afară de aceasta dl E. Lemoine spune că agricultorul prevăzător care a avut grija să aibă pui de Martie sau Aprilie și pe care le va ține într'un coteț senătos și bine aerisit, expus la soare și păzit de vânturile reci, și că-roră le va da o hrană bună, va avea chiar o supra producțiune de ouă în timpul iernei, ceea ce nu e de neglijat.

Găinile lăsate în libertate, caută singure să-și reguleze viața și să-și găsească adăpostul necesar. Pentru cele ce le ținem închise trebuie să ne îngrijim noi a le procura un adăpost, care să le ferească de greutățile vremii de iarnă.

Indurați-Vă spre săracii noștri.

»Mila dată săracilor te curăță de păcate, îți câștigă îndurare și viață vecinică».

Enscripția pe icoana Maicei Domnului, ce atârână deasupra lădiței cu crucea săracilor, în localul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu».

De un șir de ani încoace Reuniunea sodalilor noștri, bucurându-se de înaltul protectorat al generoaselor doamne Minerva Dr. Brote, Dr. Moga și Elisaveta Bugarsky, îndeplinește frumoasa și creștinească misiune de a primi din belșugul celor cu dare de mână și de a împărți deaproapelui nostru lipsit. Se contribuie prin această faptă creștinească la mângâierea și a celui, care poate da și la acelui care primește darul făcut cu inimă curată.

Nevoind a lipsi nici pe unii, nici pe alții de această mângâiere, hotărâre am luat de a apela și de data aceasta la inimile generoase, cu rugarea să binevoiască a dărui bani, vestminte, alimente, cu un cuvânt tot ce poate contribui la încălzirea corporală și sufletească a deaproapelui nostru lipsit. Darurile incurse să vor împărți între săracii noștri în ajunul Nașterii Mântuitorului Isus Christos, sub binevoitorul protectorat al doamnelor amintite.

Strigă el din rășputeri,
Că căfeaua-l-arsă bine
De să dusă pân' creri,
— Vai că mor, urla țiganul
Fiuar fi bătut toți sfinții
Că mi s'au aprins gâtlanul
Și mi-am opărit și dinții,
Domnii 'ncep cu toți a rîde
Ba unii și-n palme bat
Dar' țiganul prinsă fuga
Și fugea ca un turbat
Blăstămând el a fugit
Nu știu unde ș'a oprit.

Nicolau Bacla.

COLINDE.

Sculați, sculați, boieri mari
Că vă vin colindători
Noaptea pela cântători.
Și nu vă vin nici c'un rîu,
Vi-l aduc pe Dumnezeu.
Dumnezeu e mititel
Mittitel și 'ntășășel.
Cu lașă de tiriplic

Cu scufa de ușurnic.
La icoane, trei cucoane:
Una face țeredeu,
Una face muc de seu,
Alta scald' pe Dumnezeu.
În grădină: măr rotat...
La tulpina mărului.
Este-un pat de aur mare.
Da pe pat ce-i așternut?
— Buhur verde dela Prut.
Da pe pat cine dormia?
— Cuconița și Conașu.
Ș'o sculat cuconașu,
Ș'o aprins un fânărașu.
Și ne-o dat un galbanașu.
Ș'o sculat cuconița,
Ș'o aprins o lumință,
Și ne-o dat o năfrămiță.
La ușori: mănunchi de flori...
La ferești: mere domnești...
Pela ușă: flori de rujă...
Sus p'în tindă: flori de ghindă...
Pe podele: rîndunele...
Prin unghere: turturele...

La icoane: busuioc...

Da-v'ar Dumnezeu noroc!

(»Albina».)

Culese de I. Tohoțean, inv. în Târlan.

Scris'a domnul ce-a mai scris
Scris'a masă de mătăsă
Și scaun la toți în casă
Toți își beau și diluiau
Zi de vară pănă sara
Și când fură de cu seară
Oh, rea veste le veniră
C'a intrat Iuda în raiu
Ș'o dus luna cu lumina
Și soarele cu razele,
Curat raiu întunecat
D-zeu a cuvântat
Oh dragii mei, sfinții mei
Cari dintre voi s'a afla
Să vă bateți ou Iuda,
Ilie din graiu grăia
Dămi D-ne ce-oi cere eu
Dămi tunul și fulgerul

Lacrimile vărsate de sërăcii nostri servească drept cea mai înaltă răsplată pentru toți accia, cari posibilă ne fac împlinirea acestei datorințe bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu.

Din ședința comitetului »Reuniunii socialilor români din Sibiu«, ținută la 15 Noiembrie n. 1906.

Victor Tordășiana,
prezident.

Stefan Duca,
notariu.

Răvașul nostru.

»Călinarul Poporului« pe 1907 în partea literară cuprinde și istoricul anului, din Septembrie 1905 până în Septembrie 1906 înșirându-se toate întâmplările ce s'au petrecut în acest timp.

Acesta e »Răvașul nostru«, care este asemenea unei foi, ce iese odată pe an. »Răvașul« de acum este de mare însemnătate pentru toți, căci în decursul anului trecut s'au petrecut lucruri pentru noi de cea mai mare importanță, pe cari e bine să ni-le întipărim în minte și pe cari »Răvașul« ni-le dă într'un mănunchiu.

Eată cuprinsul lui: Lupta parlamentară. — Procese de presă și pedepse. — Pe teren cultural - economic. — (Biserica și scoala. — Societățile noastre și serbările culturale. — Dăruiți și fundațiuni. — Lucrări economice și însoțiri noue.) — Morții nostri. — Dela frații nostri. (In România: Expoziția națională. — Bucovina. — Basarabaia. — Românii din Macedonia. — Românii din America.) — Din lumea mare.

»Răvașul nostru« se estinde pe pag. 106—126 și singur e vrednic prețul »Călinarului Poporului« (45 bani cu porto cu tot.)

Nici un călindar românesc nu are astfel descris istoricul anului, cum îl are »Călinarul Poporului« pe 1907.

SFATURI.

Scoaterea inelelor strimte, Inelele prea strimte opresc circulația sângelui prin vine și ne fac mari neplăceri. Câte odată cu prea mare greutate putem să le scoatem din deget. Ele vor eși ușor băgând degetul cu inelul în uut de lemn (uleiu) și apoi în apă foarte rece.

Cum se usucă încălțămintele ude. Când v'ați desculțat încălțămintele

ude — zice »Sănătatea« — umpleți-le până sus de tot cu ovăș foarte uscat. Ovășul va absorbi toată umezeala, va lua tot ce poate face mușegai, să va umfla de umezeală și va da o formă frumoasă cismelor. A doua zi scoateți ovășul, uscați-l ca să-l puteți întrebuița din nou. Dacă încălțămintele nu s'au uscat îndestul, le umpleți încă odată cu ovăș uscat.

Dare de seamă și mulțumită publică

Din Hașag.

Subsemnatul paroh din Hașag, (tractul Mediașului) vin prin aceasta în numele comitetului parochial gr.-or. a aduce și pe această cale cea mai adânc simțită mulțumită tuturor mai jos înșiraților frați și dreptcredincioși creștini aflători în America-de-Nord, cari au binevoit a contribui cu dinarul lor la apelul nostru trimis parochianului Ioan Frățiciu, în scopul edificării unui turn la biserică, în locul clopotniței celei vechi și necorespunzătoare de astăzi:

Ioan Frățiciu din Hașag 1 dolar, Mentu Ionaș 50 cenți, Ioan Lupean 1 dolar, Ilie Lupean 1 dolar. Ilie Pădurean 25 c. Vasilie Burnete 50 c. toți din Roșia-de-Secaș; Raveca Tomos din Vinerea 50 c. Toader Prișca 10 c. Dumitru Boanta 50 c. Ioan Popa 50 c. Augustin Tomuția 25 c. Toma Suciuc Bociu 25 c. Ioan Suciuc Dnițiu 20 c. Nicolae Gițăie 22 c. Toma Tomuția 50 c. toți din Șoroștin, Vasilie Turean din Păuca 25 c. Ioan Mărginean 50 c. Ioan Păcurariu 08 c. Vasilie Mărginean 25 c. Ioan Toșca 1 dolar. Chirion Nan 30 c. Vasilie Denghel 50 c. Dumitru Petru 50 c. Dumitru Piștea alui Niculae 25 c. toți din Micăseasa, Pavel Voican din Luncă 10 c. Petru Mina din Tapu 25 c. Ioan Jianu 25 c. Clonicu Giula 25 c. ambii din Aciliu, Ilarie Hațegan 1 dolar, Ilie Visia 15 c. Ilie Muntean 25 c. Ioan Lupu 25 c. Dumitru Popa 25 c. toți din Șeica-mică, Vasilie Bichia din Cut 10 c. Ioan Grozăvescu din Spring 25 c. Nicolae Hampu 25 c. Vasilie Dan 50 c. ambii din Răvașel, Alimpie Hațegan din Șoroștin 1 dolar. Dumitru Ivan 25 c. Niculae Greavu 25 c. ambii din Seliște, Maria Vidrighin 25 c. Stana Vidrighin 50 c. Paraschiva Vidrighin 50 c. toți din Rășinari, Ioan Puca 25 c. din Rășinari, Ioan Grecu, Porcești 1 dolar. Ioan Ivan din Cinade 25 c. Istrate 10 c. Dumitru Dura 25 c. ambii din Deal, Moise

Antime din Apoldul-de-jos 10 c. Petru Ciocă 25 c. Stefan Rucărean 25 c. Zaharie Boian 25 c. Stefan Valea 25 c. toți din Sighișoara, Salta Petri 25 c. Ieronim Petri 50 c. Magdalena Petri 50 c. Chifor Petri 50 c. toți din Hundorf, Nicolae Chidu, Sibiu 25 c. George Rîjniță 30 c. Nicolae Păpară 25 c. ambii din Chesler, George Stănilă din Ludos 25 c. Nicolae Hentes 25 c. Isia Oprișor 25 c. Simion Roșca 50 c. toți din Ocna Sibiului.

Tuturor acestor marimoși contribuți, precum și colectantului și membru al parochiei noastre Ioan Frățiciu, — pentru care s'a celebrat dealcum și o sf. liturgie, în decursul căreia au fost cu toții pomeniți, cetindu-se totodată și prescriesele rugăciuni pentru călători — le exprim sincere mulțumite.

Pentru comitetul parochial gr.-or.

Ioan Dordea,
paroh și pres. com. paroh.

FELURIMI.

Cât de scumpă e pacea. O foaie americană publică date interesante, din cari se vede cât de mult costă pe state starea pacinică de azi, ținând ca gata de bătaie marile armate.

Sunt 8 state mari și cheltuelile acestora pentru armate sunt așa de mari, încât e grozav a ni-le și închipui. Statele sunt: Franca, Anglia, Austro-Ungaria, Germania, Rusia, Italia, Statele-Unite din America și Japonia. Aceste cheltuiesc pe an pentru armate 1 miliard, 389 milioane, 859 mii și 374 de de dolari. (un dolar e preste 4½ cor.) Înainte cu 16 ani cheltuelile erau numai pe jumătate atâtea. Dacă urcarea cheltuelilor merge tot așa, atunci în 1915 vor fi pe an 2000 de dolari, în 1945 3500 de dolari. Aceasta apoi îns-annă sărăcirea totală a popoarelor europene, căci venitele nu se pot spori în aceeaș măsură.

Cheltuelile pentru armate pricinuesc datorile mari ale țerilor. În privința aceasta Franca e cea dințeu, având datorie de 6000 milioane de dolari. Suma aceasta este așa de mare, încât ca să poată fi transportată în bani de argint, ar fi de lipsă 62 mii de căruțe, încărcate cu vârf și trase fiecare de câtră trei cai buni. Franca a cheltuit mult cu deosebre pentru flotă, ca să

Eu cu Iuda bate-moiu

Eu ție tunul ți-aș da

Dar' ești lud și tinerel

Te vei vătăma cu el,

De trei-ori tunul cercară

Când a fost a treia-oară

D-zeu tunu-i dădură

Și din graiu îi cuvêntează

Tună rar, fulgeră des.

Când tuna întâia-oară

Iuda prinse a crășca,

Când tuna a două-oară

Iuda mai taré crășca,

Când tuna a treia-oară

Iuda în patru crepară

Și Ilie s'a băgat

Toate celea a apucat

Și luna cu lumina

Și soarele cu razele

Curat răul luminos

Grozav iadu 'ntunecos.

După fiecare țir se repeteste: Corindemi D-ne, corinde.

II.

La cel drum de vie

Este un pom mēruș

La frunză rotund

Ear' la umbra lui

Șed trei păcurari

Doi 's veri drumari

Unu-i străinor

Cei doi se vorbeau

Hei fratele meu

Hai să-'l omorim.

Acela auzia

Și din graiu grăia

— Alei fraților

De mă omorîți

Voi să mă 'ngropați

În șura oilor

Eslea meilor

Și cruce 'mi puneți

Dragă lancea mea

Când vîntu-a abura

Lancea a tremura

Flueru-a suffa

Maica d'alerga

Mândra va întreba

Dai-le fraților

Unde-i fiul meu

Voi spuneți așa:

Cam rămas 'napoi

Cu schioapele oi.

Să repetește după fiecare vers: Ia-i D-oul să Domn.

Culesse de S. Șerban.

Sus, sus, colo pe munte

Leru Doamne *)

Sunt vre-o trei turme de oi

Și cu trei păcurărei.

Numai unu-i străinel,

Străinel ca vai de el.

Pe aceta 'lor mánat

Să bată oile 'n sat.

Pán' oile le-a bătut

Lui grea lege 'i-a făcut.

— Ori să-'l puște, ori să-'l taie

— Pe mine nu mă pușcați

*) Să repetește după fiecare vers.

rămăie a doua putere maritimă, Anglia fiind cea dintâi. Cele mai mari sume se cheltuiesc însă pentru armatele de uscat. În 1905 Franca a dat pentru armată 143 milioane de dolari, Germania 172 de milioane, Austro Ungaria 56 milioane de dolari. Afară de aceste sunt și alte spese, cari se țin în secret. Franca ridică cetăți spre granița germană. Noi cheltuiem mult pentru tunuri nouă, pentru fortărețe și praf fără fum.

America cheltuiește pe anul acesta 221 milioane de dolari pentru armată, dar pentru școale dă 284 milioane. Apoi Statelor-Unite le este ușor, fiind foarte bogate, pe când pe statele europene, între cari pe Ungaria mai întâi, le nimicesc poverile militare.

NOUȚĂȚI.

Societatea română academică social-literară »Carmen Sylva« din Graz și-a constituit comitetul pe anul admin. 1906/7 în modul următor: Președinte: Nicolau Butean stud. în medicină, Secretar: Lazăr Iliescu. stud. în drept, Casar: Emil Birtolon, stud. în drept, Bibliotecar: Adrian Popescu, stud. în drept.

Mandatul dep. Mihail. Am amintit, că mandatul vrednicului nostru deputat Dr. Teodor Mihail, din cercul Heanda-mare, a fost atacat și că Curia a rânduit cercetarea. Pentru facerea cercetării a fost numit dela tabla reg. din Cluj judele de tablă Incze Gerő, care va zăi în cerc în câteva zile. Fiind de ascultat la vreo 120—140 de martori, cercetarea va dura lung.

Bani falși. Gendarmii au prins pe Ignat Schissler și Mateiu Risler, locuitori din Cernea (Bănat), cari au pus în circulație bani falși de câte un fi. Ei căpătau florinii falși de la un anumit Iova Marcu din Craiova (România), care nu se știe unde se află. Bani îi schimbau în Cernea și Jimboia și i-au lăsat prin tot jurul acela. Oamenii noștri de pe acolo se grijesc și se nu primească bani răi.

† Ambruș Pleștor, redactor la foile slovace »Narodni Novin« și »Harodneho Hlasnika« a repansat la 3 Decembrie în Turcianski sv. Martin, în etate de 64 ani. În normantarea s'a făcut la 6 Decembrie după ritul rom. catolic.

Natura este întodeauna cel mai mare măiestru de vindecare și mijloacele și căile ei sunt admirabile. Așa sunt d. e. cuprinse în uleiul de pește foarte vindecătoare, pe cari nu le poate prepara artificial nici o ființă omenească. Forma cea mai gustoasă și mai ușor de mistuit a uleiului de pește se oferă în »Emulsunea-Scott«, care acum se capătă în toate farmaciile.

Far' căpușul mi-l tăiași
Și pe mine mă îngropași
În strunguța oilor,
În jocuțul melior.
Pe mine nu puneși lut,
Nici lut și nice pământ,
Numai draga suba mea
Să mă nvaluiți cu ea.
Și drag fluerașul meu,
Puneși-l sub capul meu.
Când vântul va trăgâna,
Fluorul meu va cânta.
Câte oi mândre bălăi,
Toate m'or plânge pe vâi.
Câte oi mândre cornute,
Toate m'or căuta pe munte
Câte oi mândre seine,
Toate m'or plânge pe mine.

O osândă. În vara anului acestuia a fost ucis în Toplița uzurarul Gavrilă Lăpușan de cătră familia lui Dumitru Buruș, tot de acolo, când voia cu executorul să-i scoată cu slla din casa și moșioara lor. Bătrânul Buruș și ai lui în năcazul lor au atacat pe Lăpușan și după ce executorul a fugit, l-au tocat în cap, așa că a murit pe loc. Procesul s'a pertractat acum la juriul din Mureș-Oșorheiu. Bătrânul Dumitru Buruș a fost absolvat, iar feciorul său Toader a fost osândit la 3 ani temniță, femeia lui și al doilea fecior la câte 4 luni.

Șovinism în negoț. Judecătoria industrială de transgresiune din Seghedin a cuprins toate pâlăriile din bolțile Seghedinului, cari sunt făcute în fabricile din Viena, dar se află pe ele coroana ungară, sub cuvânt, că ele se vând ca fabricate maghiare. Săptămâna trecută s'a pertractat afacerea aceasta la judecătoria. Incredințatul fabricanților din Viena a zis, că ei sunt furnisori (liferanți) ai curții împărătești și regale și așa au drept la folosirea emblemei și coroanei ungare. Judele n'a adus judecată, declarând, că la porunca ministerului de comerț toate actele a trebuit să le trimită la minister. Astfel șovinismul din Seghedin au rămas de-o camdată cu buzele drâmboiate.

Este un fapt cunoscut, că foarte multe boale se nasc singur numai din pricina scaunului neregulat. În toate cazurile, unde se ivesc astfel de neregularități, se folosim apa amară Franz-Josef, cunoscută în general. Din partea autorităților medicale recomandată splendid și probată.

Reuniunea de muzică din Siblu, care mai în urmă a secerat atâtea laude în București, la expoziție, și-a ținut adunarea generală zilele trecute. De prezident a fost ales acesorul cons. Dr. M. E. Cristea, iar de conducător muzical dl Aug. Bena.

Pedagogii din Blaj pentru gimnaziul din Brad. Pedagogii din Blaj, urmând tinerimei seminariale din Sibiu, Arad etc. voiesc să dea un concert în favorul gimnaziului din Brad, pentru care, cum știm, se adună fondurile, spre a se deschide și cele 4 clase (V—VIII) de sus. Arătându-și aceasta voință ei scriu între altele:

Noi nu vrem, ca neamul nostru să fie și mai departe desbinat prin certe confesionale, ci simțind aspirațiunile unitare ale poporului român, dorim să fim un trup și un suflet...

Foarte frumoase simțiri și tineri vrednici de toată lauda. Concertul se va da la Anul-nou sau Bobotează și probabil în un loc fruntași din Munții-Apuseni.

Pentru proprietarii de cai și moșii și pentru turliști. Preparatele veterinare ale lui Kwizda, anume fluidul de restituție priv. al lui Kwizda și legăturile de fâșii patent de gumi ale lui Kwizda pentru cai, cari au fost distinse prin numeroase premieri, și a căror superioritate e recunoscută în general la administrațiile multor grajduri de curte și domnești, cum și la economii și la publicul mare, au adus acestei firme dela anul 1853 un cerc de mușterii tot mai mare. Și este născuța stabilă a firmei, a aduce în comerț pentru spriginirea îngrijirii animalelor numai produse probate, escelente. Praful din Kornenburg al lui Kwizda de nutrit vitela, fluidul de restituție priv. al lui Kwizda pentru cai, legăturile de fâșii patent de gumi ale lui Kwizda pentru cai, aparțin în linia primă între produsele unanim laudate ale firmei. Unei preferințe deosebite din partea turiștilor și biciclistilor se bucură și fluidul lui Kwizda »marca șerpe« (»Marke Schlange«), fluid pentru turiști (fricțiune de întărire, călătorește de putere). Catalogul ilustrat frumos asupra tuturor preparatelor veterinare probate ale lui Kwizda, cum și asupra celor mai nouă fabricate pentru sportul de cai, în deosebi toate felurile de legături de fâșii patent de gumi, la dorință se trimit gratis și franco dela stabiliment.

Leceții de didactică. Harnicul și învățatul nostru profesor dela seminarul teologic-pedagogic »Andreian« de aici, Dr. Petru Șpan a scos de nou în tipar cu titlul de mai sus o carte de mare folos pentru școalele pedagogice. Sunt în ea prelucrate parții anumite din sfera pedagogiei.

Atragem atenția asupra acestei bune cărți a profesorilor și elevilor pedagogici și a tuturor bărbaiților de școală.

Hârtie de bumbac. Inventatorii americani au descoperit o nouă materie pentru fabricarea hârtiei. Fiind că pasta de lemn devine din ce în ce mai scumpă, ea s'a înlocuit în mod avantajos prin fire de bumbac. Rezultatele primelor cercetări se zice că au fost atât de favorabile că s'a și făcut o societate cu un capital de 15 milioane de franci pentru a face hârtie de bumbac.

Primul coh de aramă la noi. Societatea minieră franceză dela Almășel (comit. Hunedoara) va ridica la primăvară un coh de aramă la Zam. Acesta e cel dintâi coh de aramă în Ardeal, la care vor trimite produse de-ale lor și băile de aramă din Ungaria.

Societatea franceză face și o cale ferată minieră între Almășel și Zam.

Câștig principal. Prețul adevărat și folosul unei foi de trageri este în siguranța ei; căci foi de esactitate dubioasă — și dădere, că de aceste sunt destule — sunt potrivite numai a seduce publicul. De aci urmează, că de prezent milioane de corza în câștiguri neridicate și că publicul tot are multe losuri trase de mult și scadente, dar' tot așteptând favorul norocului! Proprietarilor de losuri și obligații cu trageri recomandăm foaia de trageri și financiară »Mercur«, singura foaie sigură. Ea apare în Praga, Graben, Nr. 14 și cu 1 Ian. 1907 intră în anul al 27-lea. Foaia Mercur, ce apare în Praga are avantajul dintre toate foile de trageri nu numai că apare repede îndată după fiecare trageri, ci și pentru siguranța necondiționată a listelor sale de trageri, cari se compun numai pe baza de date oficiale și anume cu cea mare grijă și conștiințioasă. »Mercurul« însă nu aduce numai listele de trageri ale tuturor losurilor, hârtiilor hipotecare, obligațiunilor, listelor de restanții și amortizații, tabelelor de plătit cupoanele, de anuități etc. ci și înștiințări despre toate evenimentele financiare. Abonații »Mercurului« primesc ca premiu — fără nici o plată ulterioară — cu numărul de anul nou 1907 anuarul de restanții ale tuturor losurilor, hârtiilor hipotecare, priorităților și altor obligații cu trageri, calendarul-universal de trageri pentru anul 1907 cum și un șematism de prescrieri etc. Fiecare proprietar de efecte frunzărind odată prin opul acesta, se va convinge, că oare losurile, hârtiile hipotecare sau obligațiunile sale au fost trase sau nu în toate tragerile de până aci. — Abonamentul anual face pentru monarhia austro-ungară numai 6 cor. care sunt a să trimită la administrația »Mercur« Praga, Graben Nr. 14 (mai comod cu aviz postal.) 1—3

Insoțire de lăptărit. În comuna Budua (lângă Bistrița) la inițiativa harnicului preot de acolo Isidor Suceavă, se pe cale a să întemeia o insoțire de lăptărit.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincios celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani poșta, se poate procura la administrațiunea »Foil Poporului«.

Cununie. Dr. Teodor Mihali, deputat și președintele clubului naționalist din dietă și-a serbat cununia cu domnișoara Eleftera Porescu, directoara Asilului Regina Elisabeta, Duminecă în 26 Noemvrie v. în București.

† **Dr. Giuseppe Laponi**, medicul de casă al papei Piu X. și al repositului papă Leo XIII a murit, Vineri în 7 Dec. c. având rac în stomach. Laponi a fost în vârstă de 56 de ani și numele lui a fost pomenit mult prin foi, cu deosebire când cu boala papei Leo XIII.

Album de salon. În editura lui Moimir Urbánek în Praga (Palais Hlavka) a apărut un album de salon cuprinzând 14 din cele mai iubite piese de salon pentru clavier. Albumul cuprinde între altele: Ascher, Sroyez moi; Danse andalouse; Egghard; Mon bijou; Richards; In der Fremde etc. Acest album este foarte ieftin, costă numai cor. 1.80 pe când bucățile din el, vândute separat, s'ar urca la 20 cor. Pe lângă cuprinsul său bogat, el are și o înfășurare elegantă și e foarte potrivit de cadou la onomastice, Crăciun etc.

Nouă linie ferată este în pregătire în Munții-Apuseni, pe valea Arieșului, pornind dela Turda la Câmpeni și Abrud, de unde probabil se va face legătura cu linia Brad-Arad.

Din Agârbiclu. În afacerea de ceartă din Agârbiclu, despre care s'au publicat știri în Nr. 37 și în Nrii 42 și 43 a. c. ai foaiei noastre, ne-a trimis mai de mult o întimplare părintele Ioan Botezan, căreia însă nu-i putem da loc în întregime, din cauză că e prea lungă, dar' cu deosebire din cauză că nu conține nimic nou, ci se repetă celeași ticăloșii ale certeii, rușinoase pentru toți.

Este însă în întimplarea părintelui Botezan cuprinsă și o declarație a dlui Dionisie Radu. În Nr. 43 al foaiei noastre s'a publicat o declarație, scrisă de câțiva membri ai comitetului parochial gr. or. din Agârbiclu, în care aceștia declară, că cu ocazia dării în întreprindere a edificării școlii, dl Dionisie Radu »a voit să zădărnicească darea ei în întreprindere, așa încât prezidiul a fost silit să-l îndrume să părăsească sinodul.»

În declarația trimisă prin părintele Botezan, dl Radu arată antecedentele dării în întreprindere și spune, că în urmă s'a convocat comitetul și nu sinodul. La comitet s'a dus și el și apoi, că ce s'a întâmplat aici, dl Radu o enarează astfel:

»On. Trandafir Scorobet, administratorul provisoric, informat bine, mi reflectează: nu ești membru în comitet, ai să taci, și dacă nu-ți place ai să ieși, — deci am părăsit comitetul, și nu sinodul.

Interesul bisericii mele, rivna casei Domnului și binele comun, m'a interesat a obiecționa, și nu interesul meu privat!»

Un prietin fidel din copilărie până la bătrânețe. Dintre jocurile copiilor numai unul este, cu care se ocupă cu plăcere băiatul, tatăl și moșul. Dar' și altcum este un joc unic, care se poate mări și devine astfel tot mai interesant și mai instructiv. Cetitorii nostri vor fi găcit, că acesta e jocul cu »Castenele-Anker a lui Richter de petricele de edificat«. Tot mai mulți sunt părinții, cari s'au jucat ca băiați cu aceste și acum le cumpără pentru băiații lor și cu aceștia se joacă și ei. Și moșii, cari au luat parte la jocul copiilor lor, acum edifică cu nepoții.

Un mijloc de ocupație și petrecere, care poate reprivi la astfel de succese extraordinare, merită considerația părinților. Pentru a desvolta jocul de edificat, fabrica Richter a introdus o a doua întregire, prin ceace e posibil a construi poduri escelente de fer, cu capuri de pod de peatră. Se poate adevărat acum procura fiecare casten-Anker de edificat și o întregire de Casten-pod-Anker și astfel ordinea de întregire a lui Richter se poate aplica și asupra castenelor-pod-Anker, așa că aceste se întregesc după plan. Cartea despre poduri cuprinde așa de frumoase proiecte, încât și oamenii mari se ocupă bucuros cu construirea

de poduri. Cine vrea să afle ceva mai de aproape se ceară noua listă de prețuri ilustrată de la F. Ad. Richter & Cnia, furnisori reg. de curte și camerali Viena I. Operngasse 16; ea se trimite gratis și cuprinde multe chipuri frumoase de edificat și multe păreri foarte interesante.

Di Dr. Augustin Bunea, și-a serbat în 4 Decemvrie n. iubileul de 25 ani al preoției, fiind felicitat de inteligența din Blaj, apoi de episcopii Vasile Hossu (Lugoj) și Dr. Demetriu Radu (Oradea-mare), etc. ear' Maj. Sa Regele Carol I-a distins cu medalia iubilară.

Di Bunea, cum știm, pe lângă că e fruntaș bisericesc, e și fruntaș între istoricii noștri.

A II-a ședință literară a ținut'o »Reuniunea sodaiilor români din Sibiu«, Joi în 29 Noemvrie n. c. Eventualul raport va urma.

Szdrobit de moară. Mărarul Irimie Tatu din Mohu (l. Sibiu) aflându-se în moara din Cisnădie, mânăată cu vapor, în 9 l. c. și voind să îndrepte ceva la cureaua de transmisiune, a fost apucat de mașinării și până să-i sară în ajutor mașinistul, a fost zdrobit, formal măcinat în bucăți.

Hăț păcălit. Un servitor al brutarului Glasner, din Budapesta, care strânsese bani prin oraș dela datornicii stăpânului său, merse acasă și povesti stăpânului, că pe uliță l-au atacat doi necunoscuți, l-au trântit la pământ și i-au luat nu numai banii adunați, ci și banii lui și ceasul de aur. Glasner nu crezu vorbele servitorului și făcu arătare la poliție. Aici strimtorat, servitorul spuse, că banii stăpânului, împreună cu banii și ceasul lui i-a îngropat în un grajd din ulița Hungaria. Merseră numai de-ât doi detectivi cu el în grajd și căutară după banii și ceasul îngropat, dar' groapa era goală. Cineva a păndit pe servitor, când a îngropat banii, și a dus nu numai banii stăpânului, ci și banii lui și ceasul de aur.

Teatru. Între piesele reprezentate în urmă în teatrul de aici, cea mai escelentă a fost piesa »Das Glashaus« comedie în 3 acte, de O. Blumenthal, dată Marți, în 11 Dec. c. ca novitate. Regisor a fost Wilhelmi și piesa a avut succes foarte mare. Altcum piesa aceasta a fost apreciată foarte bine și la teatrul de curte din Viena.

Miercuri sara s'a repetat piesa »Mamselle Nitouche«, vodeville în 3 acte de H. M-ilhac și A. Willand.

Joi s'a jucat opereta »Die Fledermaus«, în care rolul Rosalindei l-a jucat cântăreața de operă dra Annie Hausmann dela teatrul orașănesc din Graz, ca oasă și ca nou angajat tenorul de operă, dl Erich Walters, ambii cu mare succes.

Firma rusească de Tee K. & C. Popoff din Moscva, de obște cunoscută, care posedă deja dela cele mai multe, curți cesaro-regale ale Europei titlul de liferant de curte, a fost nu de mult onorată cu diploma de liferant de curte a curții regale italiene.

Biserica din Gherla. Noua biserică română gr.-cat. din Gherla, zidită în stil bizantin, a fost sfințită cu frumoase ceremonii, în 4 Dec. c.

Linimentum Capsiei comp. a Drulul Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de solduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker-Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influință și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1.40 și 2. — dar la cumpărare se cerem întotdeauna espres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și se uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și se primim numai sticle originale.

Convocare.

Pe baza conclusului comitetului central din 8 Decemvrie 1906 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, se convoacă a

XVIII-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului« în Bradu, pe Duminecă în 23 Decemvrie st. n. a. c., la 11 ore a. m.

PROGRAM:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, al rațiociniilor pe anul 1905 și proiectul de budget pe 1907.
 2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
 3. Alegerea comitetului pe un nou period de 6 ani.
 4. Două discursuri de interes general.
 5. Autenticarea protocolului ședinței.
- Sibiu, 11 Decemvrie n. 1906.
- Pantaleon Lucuța, Vic. Tordășlans,
prezident. secretar.

Uleiul comun de pește

este de miros și gust așa de respingător, așa greu de mistuit, în-ât pentru copii și bolnavi gingași nici nu poate veni în combinație. Puterea mare nutritivă și de vindecare, ce posedă uleiul de pește în măsura arătată e accesibilă pentru ori și cine, căci în forma de Emulsiunea lui Scott uleiul e liberat de însușirile respingătoare. Emulsiunea Scott e în genere gustoasă, ușor de mistuit și de trei ori așa de cu efect, ca uleiul comun de pește. Emulsiunea lui Scott nu cauzează nici când nici cele mai mici dureri și esercează întotdeauna o influință favorabilă vizibilă.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadtpothek«
Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.
Se capătă în toate farmaciile. 24 2—2

Se poate capeta in tet local

Kalodont

a lui Sarg

68 40—42

cremă de dinți neincunjurat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI:

An P. Regretăm, că a sosit la încheierea foaiei și așa numai în anul viitor vine. De altcum nu e târziu.
St. C. în Mărcusfalva. Trimite 2 cor. pentru cari îți espedăm ce ceri.
St. B în Ep. În nr. viitor vom recomanda daruri de Crăciun

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan

Tiparul „Tipografiei“ Henric Meltzer

Franz Josef

Apa amară este singurul mijloc
natural de laxat, plăcut de luat.

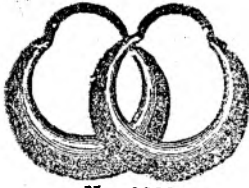

Nr. 4017 A

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, artioli de aur și argint, cadouri de nunta și botez, mele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensili pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 8800

Nr. 9190

161 20 —

Nr. 4017 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coveriș dublu tare 12 cor. Detto în aur 42 cor. — Nr. 4017 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare, cu diametru de 45 milimetri, 14 cor. — Nr. 4017 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coveriș dublu tare 7 cor. 50 fil. — Nr. 8800. Cercei de aur veritabil 14 carate 8 cor. Detto ceva mai mici 6 cor. Detto în argint, foarte gros aurit 3 cor. — Nr. 9190. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imitație cor. 11. Detto în aur nou de 6 carate 6 cor. Detto în argint și gros aurit 2 cor. 50 fil. — Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco.

F. PANKRATIUS

Sibiu, noul edificiu al institutului Bodenkredit

— — — Piața mare 3-5. — — —

Principiu de comerț:

Cea mai mare curățenie și numai calitatea cea mai bună.

P. T.

Am onoare a face cunoscut, că în noul edificiu al institutului Bodenkredit, Piața mare 3-5 am deschis o

neguțatorie de băcănie și de mijloace de traiu

pe lângă un

depozit special de delicatose și zaharicale.

O activitate de mai mulți ani în una din cele mai însemnate case de negoț din Europa, cum și praxa de până acumă îmi fac posibil, a săvârși cumpărări favorabile și astfel pot oferi onor. mei mușterii cei mai buni articli cu prețuri solide.

În deosebi observ, că petrolu, materii de vâpsit, uleiuri pentru scopuri tehnice și articli de drogherie

absolut neutral

În am în negoț și așa pot să-mi în foarte curat deponitul meu și articli prin aceasta sunt scutiți de orice influințe stricacioase

Cu rugarea, ca să binevoiați a Vă convinge despre bunătatea articliilor mei, semnez

269 2-2

Cu distincă stimă

F. PANKRATIUS.

Nobilitări de vițe de vie

produse pe **Riparia portalis**, sub conducerea cea mai îngrijită a unui învățator dela școala poporală, pentru calitatea primă a căroră se dă cea mai deplină garanță, sunt de vândut din școala de viierit a lui

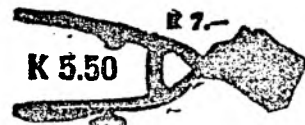
Joseph & Weinhold
în Holdvilág.

Comande primește **August Josephi**, notar în **Hamba** (Hahnbach, Kakasfalva) p. u. Sibiu (Nagyszeben), unde se pot căpăta și cataloage de prețuri. 275 1-3

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimitere franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turului (Baggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săcesc: farmacia Lederhülger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denuțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco. 2 27-

K 5.50

Renumita

mașină Solingen

de tăiat părul din cel mai bun oțel, cu trei feluri de tăiat. Să valorează cu deosebire pentru familie, unde sunt copii, fiindcă în un pătrar de an speșele se reintorc. Prețul cor. 5.50, calitate mai fină 7 cor. — pentru barbă cor. 6.50. Foarfeci pentru cai și câni à cor. 5.50. Aparat Solinger de-a să rade repede singur, în casetă elegantă de metal cor. 4. Fabricat americ. de renume universal, marca „Star” cor. 11. — M. Rundbakin, Viena IX, Lichtensteinstrasse 23. Catalog liber. 272 2-10

Cel mai mare asortiment de

Cărți postale ilustrate de felicitare

pentru

Crăciun și Anul-nou

— — cu text românesc și în alte limbi. — —

Revânzătorilor să dă rabat mare.

Librăria „FOII POPORULUI”
Sibiu.

D-voastră nimeriți negreșit corect,

dacă alegeți pentru copiii D-voastre un casten-Anker de petricele de edificat, de oare-ce acesta este, după-cum se poate documenta, de douăzeci și cinci de ani

cel mai iubit joc al copiilor.

Dacă toate celelalte jucării, adese-ori cu mult mai scumpe, sunt aruncate în colț, castenul-Anker de petricele de edificat nu numai să folosește diligent mai departe, ci copiii abia apucă să vină timpul, până se capete un casten de întregire, ca să poată ridica zidiri mai mari și mai frumoase. Un casten-Anker de petricele de edificat veritabil nu este nici-când fără valoare, ci prin cumpărare de castene de întregire devine tot mai mare și mai distractiv și prin urmare pe durată eadoul cel mai ieftin.

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele de edificat

să nu lipsească deci de sub nici un pom de Crăciun. Informații mai de aproape asupra vestitului joc de zidit și asupra castenelor-Anker-pod, cari servesc ca întregire, cum și asupra nouelor jocuri ale lui Richter de așezat, jocuri-mozaice-cugle etc. aflăm în noua listă de prețuri ilustrată a castenelor de edificat, pe care să și-o procure îndată fiecare mamă, care pune preț pe educarea copiilor săi. Trimiterea listei de prețuri se face gratis și franco.

Castenele-Anker ale lui Richter de petricele pentru edificat se află de vânzare în toate prăvăliile fine de jucării, cu prețul de cor. 1.50, 1.75, 3.—, 3.50, 6.— și mai sus și se pot cunoaște după marca de scutire „Anker”.

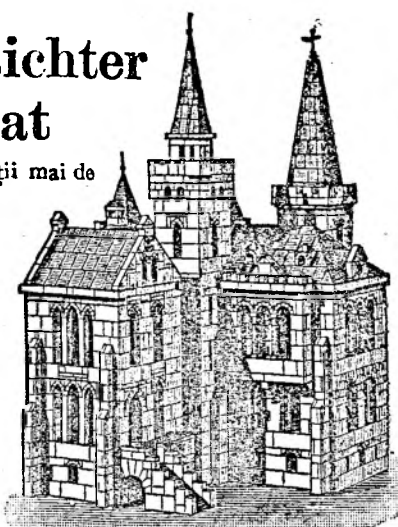
— F. AD. RICHTER & Co. —

furnisori reg. de curte și camerali

Comptoir și deposit Viena — — Fabrică — —
I. Operngasse 16. XIII/1 (Hietzing).

Rudolfstadt, Nürnberg, Olten (Helveția) Rotterdam, S.-Petersburg, New-York.

Cui îi place muzica și are intenția să și procure un instrument mecanic de muzică, acela se ceară cea mai nouă listă de prețuri asupra instrumentelor-imperator de muzică, cu cercevele de note de pleu de oțel, rotunde, și cine are un aparat de vorbit sau vrea să și procure, acela se ceară lista de prețuri a aparatelor de vorbit și a placelor de sunete; în ea află însemnate cele mai bune aparate de vorbit și place de sunete. Placela de sunete-Anker escează prin redarea tare și foarte fidelă după natură și tot asemenea prin marca lor durabilitate, de aceea se cumpără cu deosebire plăcere.

245 1-2

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă

noutățile

posite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Saeko, Jaqueto, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

14 46 —

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al D rului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1 1/2 decilitru Cor. 2. Pentru folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5. La comanda de trei sticle mici sau două sticle de familie se face expediția franco.

215 12-36

BORVIZ DE REPAT
IZVORUL BATHORI
CEA MAI BOGATA
APA MINERALA
IN ACID CARBONIC

13 12-17

Să caută

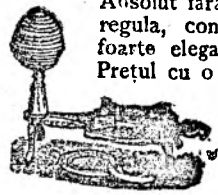
un harnic commis român, de manufactură care posedă, pe lângă limba română, cea maghiară și germană

Oferte sunt a se trimite

Fuchs Nandor
Gyulafehérvár.

281 1-3

Numal C. 550. Ferbător de gaz-spiritus **ECONOM**.

Absolut fără pericol, fără feștilă, se poate regula, consumație cu cruțare. În truat foarte elegant. Peste 10.000 în folosință. Prețul cu o lumină cor. 6, cu două lumini cor. 7, 1 pat (2) inele cor. 1. Catalog bogat ilustrat gratis. **M. Rundbakin**, Viena IX/1, Liechtensteinstrasse 23. 271 2-10

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 21 52

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată la organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de lecuritor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențioșitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și suflatul de chinuri

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodelor propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se tin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezzi).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 34 42

!! Lumini !!

Cel mai bun și mai ieftin izvor de cumpărat

Lumini de ceară

Lumini de stearin pentru biserică

în ori-ce mărime și esecutare.

Neguțatorie specială de lumini

Rudolf Henter
— Sibiu —

Neguțătoria principală:

Strada Faur lor (Schmiedgasse) Nr. 7

Filială: Jungewaldstrasse Nr. 2.

(Poarta Cisnădiei, vis-a-vis de ospătaria Klein).

Revânzătorilor reducere considerabilă de preț.

279 1-20

Ca daruri de Crăciun

și de Anul-nou

să potrivesc escelent:

Casete de hârtii de epistole.
Hârtii de epistole în mapă.
Hârtii de epistole în carton.
Hârtii de epistole libere. —

Să capătă foarte ieftin la

Tipografia Henric Meltzer
— Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12. —

EREMIE PURECE

lăcătuș artistic și de edificii, instalator
Sibiu, Rosenanger Nr. 9

preia toate lucrările de lăcățarit, anume:

porți, balcoane, sprijinătoare de trepte,
gratii la morminte, gratii în toate felurile
de stil etc.

Deposit de

cupatoare de fert (economice)
în mare asortiment.

224 11-15

Să garantează esecutare solidă.
Prețurile cele mai ieftine.

Nu numai se cetim

ci și săpun de băi

săpun de lapte de crin **Steckenpferd**

dovedit de bun, medicinal, de **Bergmann & Co.**, Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui **Bergmann** (marca 2 băreși) ca să avem un teint alb și uber de pstrui, cum și o culoare delicată a feței

Să afă bucată cu 80 fileri în Sibiu la:
Farmaciile la Urs, Piața-mică, A. Rummel, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher 86 35 50

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinel** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24**.) Firma Iuliu Meinel e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinel, Budapesta. Filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24.**

228 10-24

Nr. 1005/906.

278 1-2

Licitatiune publică.

Comuna **Racovița** vinde prin licitațiune publică, cu eschiderea ofertelor ulterioare intrate, în 30 Decembrie 1906 st. n. la 3 ore p. m. în cancelaria comunală: 4400 m³ lemne de fag groase și 400 m³ lemne de fag subțiri în teritorul de 20 jug., designat spre vânzare.

Prețul strigării 2280 cor., vadiu 228 cor.
Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală și la curatoratul de păduri reg. cercual din Nagytalmács.

Racovița, în 10 Dec. 1906.

Primăria comunală:

Nic. Maxim
primar.

Stef. Popoviciu
not. cerc.

Nr. 998/906 com.

276 1-1

Publicatiune.

Comuna **Ilimbav** (pretura Nocrich) esarându-se pe calea licitațiunii publice casa sa de sub Nr. 113 (care e provăzută cu licență de cărcimărit, pe anii 1907 (1 Ianuarie) inclusive până în 31 Decembrie 1910.

Licitatiunea se va ținea în 22 Dec. a. c. st. n. la 10 ore a. m., în sala cea mare din Nocrich.

Prețul strigării e 700 coroane anual, vadiul 10%.

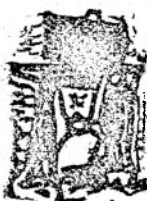
Condițiunile de licitare se pot privi ori-când în cancelaria comunei Ilimbav.

Ilimbav, în 2 Decembrie 1906.

Primăria comunei:

Iosif Luca
primar.

Procopiu Marin
notar.

Precis cu jumătate prețul

ca ori-ce comerciant, ce dă pe rate, furnizez cu garanță reală de 5 ani cu prețul de fabrică: mașini de cusut 44 cor. Suveică vibratoare 78 cor. Centralbobbin 92 cor. incl. bătă eleg. și 5 ani garanță. Aparat de brodat 4 cor. M. Rundbakin, Viena, Liechtensteinstrasse 23. Catalog Nr. 2 gratis și franco.

273 2-10

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpăta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun
strada Gușteritei 25.

Filiată Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,
strada Cisnădiei.

220 11-

Marca de scutare: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,
substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungeră sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se simt precauți și se primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutare Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40 și C. 2 — se căpăta în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.

214 11-40

Poetul tipar responsabil Henric Meltzer.

Sibiu Hotel Schmidt Nagyszeben.**Instiunțare de deschidere.**

Subscrisul îmi iau permisiunea a invita pe stim. p. t. public a onora cu cercetare

Hôtelul Schmidt

strada Bahnhof, vis-à-vis de gară

(20 de odăi spre stradă — Luminat electric)

edificat de nou de mine și aranjat cu tot confortul.

Hotelul se află în nemijlocita apropiere de gară și cred, că am satisfăcut unei necesități, că am deschis un hotel modern în acest loc.

Cu privire la proviziune ofer numai ce este mai bun, pe lângă un asertiment bogat și în ori-și-ce timp.

Odăi liniștite. — Serviciu corect. — Prețurile cele mai ieftine.

Mulțumind sincer pentru încrederea, manifestată față de mine aici în decurs de 30 de ani, rog onor. p. t. public, a sprigini și noua mea întreprindere.

Cu distinsă stimă

Martin Schmidt, hotelier.

277 1-3

Fiecare imitație și rețipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzumul lui Thierry

179 18-52

numai cu marca verde de călugărită. Sentit prin lege. De renume vechiu, neîntreut contra perturbațiilor de mistuire, sgârșiturilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alife de ceatfolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.
Se poate căpăta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

Nikelat, suflat cu argint

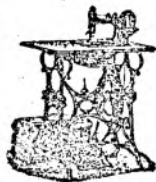
suflat cu aramă și alamă

a făruriilor, taselor, săbiilor, pintenilor, puștilor, dozelor, cheilor, ușilor de trăsuri, ferărilor dela ferestri, patine etc. etc. furnizează cu prețurile cele mai ieftine!

La comande mai mari prețuri reduse.**Intocmiri moderne de galantare**

pedestale de nikel etc. pentru ori-ce branșă de negoț.

280 1-3

Mașine de cusut și biciclete

pe lângă garanță, cu prețuri foarte reduse,
și cu plățirea în rate.

De comande potrivite se roagă cu distinsă stimă

Carol F. Wultschner, mechanic

institut electro-chemic de plăt și ascuțire de metale, cu motor electric

Sibiu, strada Poplăoii (Quergasse) Nr. 43.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroraș, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide

și alte

31 24-26

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi)

permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se eșecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se eșecutesc prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Cercuța de imprimat E. T. Gleitsmann, Drezda — Budapesta.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infirmității

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuipea de sânge, disoalvă flegma. Deci cine voiește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 80—40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:
Farmacia „Apostol“
Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

O mașină de vorbit

cu 1 valț gratis.

Repertoar bogat cor. 12.— Valsuri extra cor. 1.50 per bucată. — Jucării. Catalog gratis. — Mare catalog special despre fabricate de jucării franceze a firmei Lemmersie, Paris, 41 pagini, bogat ilustrat, pentru 60 fileri în marce, franco.

Deșteaptă mirare

Mai înainte cor. 20, acum numai cor. 7 costă orologiul-remontoir-Phoenix de argint, cu mașinărie de precisiune și trei coperișe frumos gravate și cu garanță de 3 ani. În total numai 7 coroane.

Espediție cu rambursă.

M. RUNDBAKIN, Viena IX/1.

Omega grațiosa

Oroloage de calitate inferioară, neoferite din altă parte, cum și fabricate optice, musicale, fotografice, igienice etc. de clasa primă, ofer în adevăr cu en gros prețuri ieftine și le trimit fără spese și franco.

270 2—10

Real și bun!

Orologiu minunat de buzunar și lanț, numai pentru 1 fl. 40 fil.

50.000 buc. am cumpărat, din cauza disolvării unei fabrici elvețiene de oroloage, de aceea trimit 1 orologiu de buzunar de argint Gloria Anker remontoir de precisiune, 36 ore, lanț aurit frumos și joujon, cu mers regulat, pentru care se garantează 3 ani în scris, numai cu fl. 1.40.

Espedare per rambursă prin

I. casă de negoț germană

S. KOHANE, Cracovia Nr. 146.

Pentru-ce nu convine banii retour. Multe scrisori de mulțămintă. 267 3—3

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei, prela toate comănde, ce se țin de această branșă, și cari se eșecută conștient și foarte ieftin.

222 10—

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir, _____
Mignon, _____
Pianino, _____
Harmonium, _____

în salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN și să recomandă cu căldură olavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianști, cari știu proțul modul de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte rezistentă și contra influențelor externe, sprafe etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comănde de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire foloșite, trase de nou cu piele, și să iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în eșecută cea mai solidă.

16 24—

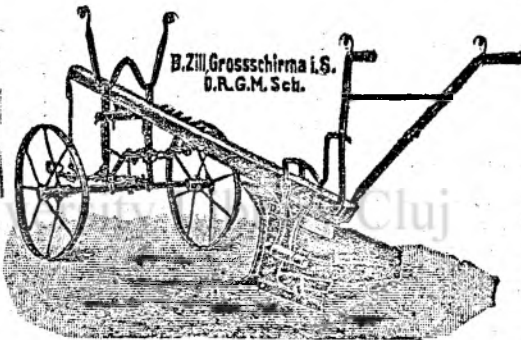
Tot acolo

representanța exclusivă pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitatului școalei societății fabricanților de clavira din Viena.

Nou! Foarte practic probat și de mare avantaju este pentru agricultori **Nou!**

„Zillia“ plugul de întors sau învîrtit.

cu corpul inferior din oțel versat și cu tălpile libere

cu eriancia de oțel și lemn

La arat nu se întâmplă astupare, pătura pământului se întoarce deplin, are lipsă de puțină forță trăgătoare, căroaia de plug de lemn se poate folosi cu plugul Zillia. Materialul escelent. Să poate procura prin singura

representanță pentru Transilvania și România dela

IOAN K. SCHULLER
— Agnita — Szentágota. —

Opinie: Cu plugurile de întors Zillia, cumpărate dela dl Ioan K. Schuller suntem foarte mulțumiți și putem recomanda cu căldură acest plug ori cărui econom. Un avantaju deosebit are, că merge foarte ușor, brezelele le întoarce de tot și pretinde puțină forță trăgătoare.

Agnita, 20 August 1906.

247 7—

Ioan Fernengel, econom; Ioan Breckner, econom; Mihail Rottmann, econom; Mihail Mergler, econom.

Atențiune!

Am onoare a face cunoscut, că aici în Sibiu în Piața mare în palatul nou al băncii Bodenkredit, am deschis în 20 Noembrie n. c.

O casă de negoț de confecțiune pentru dame, domni și copii.

De însemnat: Conduc special numai cei mai fini articli în acest gen, corăspunzători și celui mai rafinat gust.

Prețurile sunt strict solid calculate la minimal și fixe.

Pe fiecare bucată este imprimat prețul fix în Coroane.

Visitarea, fără silă de-a cumpăra, este dorită în ori-ce timp.

Cu distinsă stimă

R. GRÜNBERGER

casă de negoț de confecțiune

— în noul palat al institutului Bodenkredit —

262 4—02

Sibiu — Nagyszeben.

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stofe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente, precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

In casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 22-52

Pene de pat boeme ieftine!

8 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire se admite pe lângă rebonificare de porto.

268 3-6

Benedickt Sachscl, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Pile purgative cu zahar ale lui Filip Neustein.

(Pile-Elisabeta ale lui Neustein).

De preferat în toate privințele tuturor preparatelor de acest fel, aceste pile sunt libere de orice substanțe stricicioase, se folosesc cu cel mai mare succes la boale de ale organelor pântecului, foarte ușor purgative și curățitoare de sânge; nici un medicament nu este mai favorabil și de tot nestrăicios, spre a combate

constipația

sigurul izvor a celor mai multe boale. Din cauză că sunt cu zahar, le iau cu plăcere și copii. — O șatulă, conținând 15 pile, costă 30 fl. o rolă, care conține 8 șatulă, așadar 120 de pile, costă numai 2 cor. Trimițând înainte suma de cor. 2.45 se expediază franco 1 rolă de pile.

Atențiune! Se ne ferim mult de imitații. Se cerem „Pile purgative ale lui Filip Neustein”. Numai atunci sunt veritabile, dacă fiecare șatulă și instrucție e provăzută cu marca noastră de scutire improtecolată legal, în tipar negru-roșu „Heil. Leopold” și subscrierea: Philipp Neustein, Apotheker. Embalagele noastre scutite prin tribunalul comercial trebuie să fie provăzute cu firma noastră: Farmacia lui **FILIP NEUSTEIN** la „Heil. Leopold”, Viena I. Plankengasse 6.

Deposit în Sibiu în toate farmaciile.

256 5-10

Grand Prix espositia universală Paris 1900.

Restitutionfluidul lui KWIZDA

apă de spălat priv. c. și reg. pentru cai.

Prețul: 1 sticlă Cor. 2 80.

De preste 40 de ani în folosință în grajdurile de curte, în grajdurile mai mari militare și civile pentru întărirea înainte și rentărirea după strapate, înviroșarea nervilor etc. face capabil calul pentru cele mai escelente prestațiuni în training.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Să capătă în toate farmaciile și drogheriile.

Preț-curante ilustrate gratis și franco.

Depoul principal: **Francisc Ioan Kwizda**

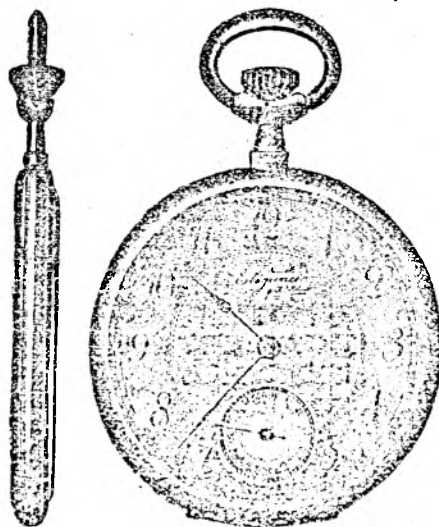
furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 I. 15-25

Orologiul de cavalier cu placă de aur

al meu, cel mai nou, extralat

cu față de metal albă sau galbină pentru cifre, este cel mai iubit și mai fin orologiu al timpului nou. Acest orologiu extralat de cavaleri întocmai cum îl arată chipul, este închis hermetice, regularizat precis cu mașinarie de precizie și cu gravură de aur, astfel înlocuiește perfect oroloagele veritabile de aur. Prețul per bucată numai 5 fl. — cu cutioară de oțel veritabilă neagră sau albastră

fl. 4.50

cu coveriș dublu, în o cutioară cu placă de aur veritabil american 6 fl. în cutioară de oțel, neagră sau albastră fl. 5.50. Pentru fiecare din aceste oroloage se dă o garanță în scris pe 3 ani. Ce nu convine se schimbă îndată. Expedare cu rambursă sau trimițând înainte banii prin

Depoul central de oroloage

ALFRED FISCHER

Viena I., Adlergasse Nr. 10/34.

Cereți noi! meu catalog principal bogat ilustrat cu oroloage și bijuterii de aur și argint, cum și articli de argint-China, care se trimite ori-și-cui gratis și franco.

274 2-3

Cunoscuta hârtie de cigarette egipțeană universală

A I D A

(Yergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

136 26-26

Strada Oanei.

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

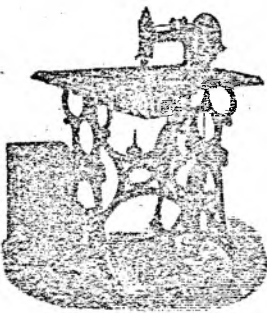
Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

20 49-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

→ **Seldel & Naumann, G. M. Pfaff.** ←

Toate acareturile mașinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sânt executate prompt, ieftin și conștient cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție